

Een Corona-MWD - Een dienst op afstand

De maatregelen rondom het Coronavirus waren op veel gebieden schrikbarend en zeker ook voor het kerkelijk leven. Zo sloot België haar grenzen en verbood alle "niet essentiële" verplaatsingen. Drie maanden lang waren stille kerkdiensten alleen zonder gemeente toegestaan. Dit gemis heeft veel zielenleed gebracht maar anderzijds ook nieuwe kansen geboden. Zo vonden velen een manier om van binnenshuis de Mensenwijdingsdienst op afstand te beleven en waren er talloze andere initiatieven van collectief gebed. Door op deze manier verbinding met de cultus te zoeken heb ik belevingen opgedaan die zonder de restricties niet snel waren gekomen. Mijn meest indrukwekkende beleving van de Mensenwijdingsdienst van binnenshuis was die van een dynamisch graal-beeld van de kelk, als van een soort diablo, door de mercuriusslang in een constant draaiende beweging gebracht. De medicijnslang die de helende artsenij mee-bereidt.

Sommigen zouden adviseren om zulke persoonlijke, intieme ervaringen voor mezelf te houden en ik moet ook bekennen dat dit te delen niet zonder schroom is. Maar ook kwetsbare, persoonlijke ervaringen kunnen verrijkend werken als ze met de juiste mensen gedeeld worden dus besluit ik dit te schrijven als bijdrage voor ons seminarie rond de Mensenwijdingsdienst.

Tot Pasen heb ik de maatregelen gerespecteerd. Dit was niet moeilijk want veel activiteiten die noodgedwongen wegvielen zorgde voor een gezond slow-down effect en er was tijd voor andere dingen als wandelen en fietsen in het stralende weer.

Maar na Pasen groeide frustraties in mij uit tot een "opstandigheidskracht": ik stak met de fiets illegaal de grens over naar Nederland en nam de trein naar verschillende plaatsen om met een vriend of familielid te wandelen. Ik logeerde in Zaandam en op de eerste zondag na Pasen troffen medestudente Līga en ik ons om samen op een bankje aan de Zaan om de Mensenwijdingsdienst mee te mediteren, op het uur van de stille dienst in Amsterdam.

De MWD aan de Zaan:

Daar zaten we op het bankje onder een treurwilg aan de Zaan. Er stond een stevige bries en de lucht voelde aangenaam fris maar niet koud. Gedurende bijna de gehele Mensenwijdingsdienst hield ik mijn ogen gesloten en liet de dienst in mijn ziele-kapel binnen:

Het aansteken van de 7 kaarsen op het rode altaar van de paastijd, stap voor stap vlammen ze op tot de cultusruimte baadt in het zachte gouden licht.

De binnenkomst - drie maal klinkt het belletje

"Laat ons de Mensen-Wijdings-Dienst..." De bekende woorden en de vaste stappen van het ritueel geven een vertrouwd gevoel.

Eenmalig maak ik de drie kruisjes bij de kruisiging mee.

Het paasepistel is zeer indringend. Het zijn bepaalde woorden die weerklinken in mijn hoofd, alsof het alleen om déze woorden gaat. Het lege graf, het volle hart, juichende helende kracht... De woorden worden klank-beelden die zich mengen met het rood van de gewaden en het altaar.

Mijn beleving houdt zich niet strikt maar organisch aan de volgorde van wat komt.

Het evangelie volgens Johannes in het 20e hoofdstuk trekt als een film voorbij: de twee vrouwen, het lege graf, de tuinman, twee leerlingen, de ontmoeting met de verrezen... Er komen veel vragen naar boven om later over te spreken.

Het credo kan ik innerlijk meespreken maar van het paas-invoegsel herinner ik vooral het armgebaar van de priester waarin de verrijzenis zich uitdrukt.

Terwijl de woorden van het ritueel vervagen worden de beelden steeds pregnanter. Het beeld van de kelk, daar is ze weer zoals voorheen beschreven.

De kelk vult zich met stromen en stralen en ik weet dat het hier niet alleen water en wijn maar ook het brood betreft, vertegenwoordigt in de kelk, zoals het in de verwandeling tot uitdrukking zal komen met het stukje brood in de kelk. Als de wierook zich er omheen kringelt en slingert is er een in- en uit de kelk stromen van substanties. Ik ervaar hoe rijk het offer is, hoeveel liefde en goede wil van mensen die zich nu verbinden zijn daar niet zichtbaar? Ik kan haast niet geloven dat er nog geen verwandeling plaatsvind...

De stille bewieroking, de overgang naar de verwandeling, nu zie ik het gebeuren: het paas-rood van het altaar lijkt te wijken, het wordt overstraald door een stralend wit, authentiek geborduurd priesterlijk gewaad, zoals we het alleen nog van afbeeldingen kennen. Pas wanneer de priester-in-wit de offertafel bewierookt zie ik dat het Christus zelf is die het wierookvat hanteert. Het stralende wit is niet het gewaad zelf, het straalt van Christus uit.

De krachten die nu van de kelk uitstromen en instralen (of is het andersom?) zijn onvoorstelbaar intens. De kleur-stromen tonen een lava-achtige substantie, en dit klopt natuurlijk, hier stroomt het binnenste van de aarde uit in de kosmos en doordringen tegelijk kosmische krachten de aarde. In dit stadium is mijn bewustzijn volledig in beelden opgegaan, de woorden van de verwandeling zijn er nu niet, niet in mij.

Het Onze Vader brengt een vredige rust. De zo vertrouwde woorden geven houvast en troost terwijl tegelijkertijd dit gebed alles lijkt te omvatten, de intentie van de dienst, van de cultus.

Wanneer ik op collectieve gebedsmomenten thuis het Onze Vader bidt dan hoor ik stemmen over de hele wereld bidden alsof ik mij in een zacht gonzende bijenkorf bevind, maar hier in de cultus gebeurt dit in stilte.

Ook in het communiciegedeelte zijn voor mij de woorden afwezig. In relatief korte tijd voor de imaginatieve beleving voltrekt zich hier een grootse daad in beelden:

Met een oneindig wijds gebaar zaait de Christus-priester de vrede-liefde-substantie over de hele wereld uit en vele harten ontvangen haar dankbaar, als in geopende bloemenkelken.

Met een korte epistel-herinnering loop de dienst vrij plotseling ten einde.

Als de priester zijn schreden terug zet zie ik niet meer de Christus gestalte maar een statige oudere man, de baret is een ware koningskroon geworden! Waardig schrijdt de koning-priester van het innerlijk toneel. De kaarsen worden gedoofd maar het goud blijft schijnen.

Hoe fijn is het dan te kunnen delen en uitwisselen, aan de Zaan in de zon en de wind, terug ontwaakt in de wereld van wandelaars met honden en gezinnen in hun huizen.

Dankbaar ben ik Līga voor haar aanmaning om dit op te schrijven. Voila, bij deze.

Ewoud Mahler, Module Mensenwijdingsdienst, Juni 2020